

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı maddesi uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 23.10.2025

Süreyya Öneş Derici
Muğla Milletvekili

Muğla ili Milas ilçesine bağlı Kıyıkışlacık Mahallesi sınırlarında, İasos Antik Kenti'nin hemen yanı başında planlanan “maden yükleme ve boşaltma limanı” projesi, tarihsel miras, tarım alanları ve kıyı ekosistemleri açısından büyük riskler barındırmaktadır. Muğla 4. İdare Mahkemesi'nin Mayıs 2025'te iptal ettiği “ÇED Olumlu” kararı, yalnızca deniz değil kara alanını da kapsamaktadır.

Danıştay tarafından kararın bozulmasının ardından çevre örgütleri ve belediyelerimiz anayasa mahkemesine başvurmuştur. Bu çerçevede hukuki süreç devam etmesine rağmen projenin devam etmesi kanuna aykırı bir işlem oluşturmaktadır. Bölgede deniz tabanında kazı ve dip tarama faaliyetlerinin sürdüğü görülmüştür. Bu çalışmalar; deniz canlılarının yaşam alanlarını tahrip ederek habitat dengesini bozmakta, suyun bulanıklığını artırmakta ve kıyı ekosisteminde kalıcı tahribat riski yaratmaktadır. Çevresel açıdan son derece hassas bu alanda yürütülen her türlü kazı, hem Su Ürünleri Kanunu'nun habitat koruma yükümlülükleri hem de çevre hukukunun “önleyici tedbir” ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Proje sahası aynı zamanda 3573 sayılı Zeytinciliğin Islahı ve Yabanilerinin Aşılattırılması Hakkında Kanun'un 20. maddesinde belirtilen koruma mesafesi içinde yer almaktadır. Bu maddeye göre, zeytinliklere 3 kilometre mesafede dahi toz, duman veya kimyasal atık çıkaran tesislerin kurulması yasaktır. Buna rağmen proje, gemi trafiği, depolama alanı ve ağır sanayi tipi yükleme faaliyetleri içermektedir. Bu durum hem Zeytincilik Kanunu'na hem de 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu'na aykırılık teşkil etmektedir.

Dolayısıyla, bu projenin sürdürülmesi, yalnızca çevreye değil, hukuk düzenine ve kamu yararına da açık bir aykırılık teşkil etmektedir. Bu doğrultuda kamuoyunun aydınlatılması açısından aşağıdaki sorularımın yanıtlanması önem arz etmektedir.

1. Danıştay'ın Muğla 4. İdare Mahkemesi kararını bozmasının ardından, Anayasa Mahkemesi'nde süreci devam eden bu dosya hakkında Bakanlığınız hangi idari ve teknik adımları atmıştır? Bu süreç sonuçlanmadan herhangi bir uygulama yapılması hangi hukuki dayanağa dayandırılmaktadır?
2. Anayasa Mahkemesi'nde inceleme sürerken, Kıyıkışlacık bölgesinde kazı ve dip tarama faaliyetleri neden devam etmektedir, hangi izin veya proje revizyonu baz alınmaktadır?
3. Hukuki süreç tamamlanmadan yürütülen bu faaliyetlerin çevresel etkileri konusunda Bakanlığınızın herhangi bir denetim veya etki değerlendirmesi bulunmakta mıdır? Bu konuda hazırlanmış bir rapor kamuoyuyla paylaşılmış mıdır?
4. Proje sahasının 3573 sayılı Zeytincilik Kanunu'nun 20. maddesi kapsamındaki koruma mesafesi içinde olduğu açıkça ortadayken, bu hükmün göz ardı edilmesinin gerekçesi nedir? Bakanlığınız, zeytinliklere zarar verme ihtimali bulunan projelere neden olumlu görüş vermektedir?
5. Bölgedeki zeytinliklerin, tarımsal üretim alanlarının ve kıyı ekosisteminin korunmasına ilişkin Anayasa Mahkemesi süreci sonuçlanmadan yürütülen uygulamaların çevre ve tarım açısından yaratabileceği zararlar konusunda Bakanlığınızın hazırladığı bir değerlendirme bulunmakta mıdır?
6. Arkeolojik sit alanı ve zeytinliklerle çevrili bir bölgede sanayi tipi liman projesinin sürdürülmesi, hangi kamu yararı veya stratejik plan gerekçesiyle savunulmaktadır? Bu gerekçeler kamuoyuna açıklanmış mıdır?
7. Hukuki süreç henüz sonuçlanmadan yürütülen kazı ve inşaat faaliyetleri nedeniyle sorumluluğu bulunan kamu görevlileri, denetim mekanizmaları veya yüklenici firmalar hakkında Bakanlığınızca herhangi bir idari inceleme veya soruşturma başlatılmış mıdır?
8. Anayasa Mahkemesi'nde devam eden davalara ilişkin Bakanlığınız gerekli takibi sağlamakta mıdır? Sağlıyorsa, Bakanlığınızın neden tüm hukuki süreçler tamamlanmış gibi uygulamaların devam etmesine izin vermektedir? Sağlamıyorsa, en üst yargı organı olan Anayasa Mahkemesi'nde görülmekte olan bahse konu projenin iptal edilmesi durumunda halihazırda verilen zararın nasıl telafi edilmesi planlanmaktadır?